

Forfatter: Engelstoft, Laurits

Titel: BREV TIL: Thorlacius, Børge Riisbrigh FRA: Engelstoft, Laurits (1813-03-31)

Citation: Engelstoft, Laurits: "BREV TIL: Thorlacius, Børge Riisbrigh FRA: Engelstoft, Laurits (1813-03-31)", i *Udvalg af Laurids Engelstofts Skrifter (3. bind)*, Samfundet til den danske Litteraturs Fremme, s. 327. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002091242-003-shoot-L0020912420030035.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Udvalg af Laurids Engelstofts Skrifter (3. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Til professor Thorlacius.

Kiøbenhavn, den 31. Marts 1813.

Kiære Broder!

Politiken sysselsætter i disse Dage min Opmærksomhed saaledes, at alle andre Gienstande forekomme mig af ringere Betydning. Og hvad Under, naar der paa en vis Maade er Spørgsmaal om to de and not to be. Man anseer det for afgjort, at Engelland har i den sidste Fredstractat med Sverrig garanteret dette Rige Norge. De engelske Aviser forsikre endog, at Keiser Alexander har gjort det samme i den Sammenkomst, han havde til Aabo med Pontecorvo. I dette Øieblik ere her, som Du veed, baade den russiske Fyrst Dolgorucki og den svenske Grev Mørner. Om deres Missions Øiemeed er intet videre bekiendt. Man kan begribe, at den angaaer Tingenes nuværende Stilling. Der skal staae i engelske Aviser, at Keiser Alexander har tilbudet at tilbagekalde den Sverrig givne Garantie for Norge, naar vor Konge vilde træde ud af Forbindelsen med Frankrig. Sligt ville vistnok de Svenske søge at forhindre, og maaskee er det derfor, at Mørner er kommen her. Efterat de Svenske have gjort Alt, for at forføre de Norske, hvilket ei har villet lykkes, og da Norges Erobring ved Vaaben alene syntes vanskelig, har nu Planen været at udhungre det. Det sidste Aars Misvæxt i Norge maatte derfor blive de Svenske meget velkommen. Man er nu i stor Længsel efter at erfare, hvad Capitain Lütken bringer for Beskæed fra Engelland. Hidtil synes i Grunden Intet at være udrettet. Engellænderne optage friskvæk vore Kornskibe, som gaae til Norge, og skulle nylig have opbragt over 12000 Tdr. til Gothenborg, hvor de strax annammes s. 328af de Svenske. Kun at ikke de jydsk Kiøbmænd handle trædsketigen. Vel ere de mine Landsmænd, men jeg kiender Kiøbmændenes Samvittighed. I Norge skal Mangelen paa Korn nogle Steder være meget følelig. Gud veed, om der kan tilveiebringes Sædekorn. Vor Stilling er kritisk. Jforgaars hedte det, at Engelland havde bevilget os fri Handel mellem de danske Øer, og der var alt givet Ordre til Fæstninger og Batterier, ei mere at skyde paa de Engelske, men igaar hedte det igien, at endnu slet ingen Arrangement havde fundet Sted. Den øversteommanderende engelske Offieeer ved Malmøe skal have svaret reent ud, at han ikke kunde afvige fra sine bestemte Ordres, at optage danske Skibe, hvor han traf dem. Hvad skal man forresten sige om de Svenskes Adfærd, som midt under Freden med os lade sig af to andre Magter tilsige den halve Deel af det danske Monarchie. Vare vi noget stærkere, hvilken anden Krigserklæring skulde vi da troe at behøve? Det er iøvrigt saa aldeles uoverensstemmende baade med Ruslands og Engellands Interesse, at gjøre Sverrig mægtigere paa Danmarks Bekostning, at det formodentlig vil vise sig, at ingen af disse Magter har isinde at holde Løfte; os sætte de imidlertid Kniven paa Struben, med Hensyn til vort Forhold til Frankerig. Dette er vel nu ogsaa misligt, især efterat de danske Tropper i Holsteen have hindret General Morand paa hans Tilbagetog fra Mölln og det Meklenborgske. For igien at komme til Norge: en norsk Officeer har nylig fortalt mig endeel om de Opfordringer til Frafald fra Danmark, som strømmede ind fra Sverrig, adresserede i Breve til Amtmændene, Biskopperne, Lehnsmændene paa Landet etc. Men Nordmanden er og bliver tro, i det mindste af Had til Svensken. Nu lader sig ogsaa begribe, hvad Statsminister og Minister for de udenlandske Anliggender, s. 329Geheimeraad Rosenkrant\$*, har meent, da han ved den Høitid, som sidste 11. Decbr. var foranstaltet her, som Anniversarium af Universitetsfesten i 1811, og adskillige Sange bleve afsungne, hvori Danmarks og Norges Søsterbaand pristes, sagde til En af de Tilstædeværende: „vare mine Læber ikke ved Embedspligt tilsluttede, vilde jeg kunne levere en heel besynderlig Commentar til denne Materie." — Ville de Franske reise sig eller ikke? Vor gamle Dr. Hornemann, som altid politiserer baade over Christus og Apostlerne, har paa sine Forelæsninger indestaaet for det Første. Alle Tydske holde paa det Sidste. I al Fald — Europa er bleven til en Tigerhule og Morderkule. Kommende Aarhndreder skulle kalde vor Tidsalder: den afskyelige.

Med sidste Post har Directionen for Universiteterne og de lærde Skoler afsendt til Indrykkelse i Budstikken og andre norske Blade en Bekiendtgjørelse angaaende, at Exam. artium ved det norske Universitet for første Gang afholdes i Slutningen af Juni d. A., samt angaaende hvad der udfordres for at kunne som Ikke-Studerende antages ved Universitetet. Dette er ikke meget; i Grunden indskrænker det sig til at kunne fremsætte deres Tanker ordentlig i Modersmaalet. Man gjør for det Første Regning paa flere Ikke - Studerte end Studerte. De sidstes Antal kan vel neppe i første Aar blive over en Snees Stykker. Endnu er ikke føiet Anstalt til Auditorier. Nogle Værelser i Cathedralskolens Bygning kan for det Første overlades. Professor Sverdrup er nu næsten færdig med Indpakningen af de til det norske Universitet af Kongen skiaenkede Doubletter fra det kongelige Bibliothek m. m. Selv reiser han til Norge, saasnart Examen philolog. er forbi. Det forekom s. 330mer mig, at Etatsraad Treschow ei har samme Lyst til at gaae op til Norge nu, som før. I Grunden forundrer jeg mig mindre derover, end at han nogensinde har kunnet have Tilbøielighed til at forlade den videre og langt mere interessante Virkekreds, som han havde her. Uagtet Tiden er saa nær, da det norske Universitet skal sættes i Gang, er der endnu ikke noget afgjort i Henseende til den provisoriske Indretning af de litterære og oeconomiske Forretninger. Fundats vil neppe blive begyndt paa, før Universitetet er fuldkommen organiseret, altsaa efter 3 Aars Forløb. Treschow har vel til Geheimeraad Malling leveret et Slags Udkast til en Fundats, men det bliver nødvendigt, forinden en saadan kan affattes, at oppebie de fleste Professorers Ansættelse i alle Faculteter, for at Enhver kan have Leilighed til at bidrage sit til Fundatsens mueligste Fuldkommenhed.

Professor Nyerup viste mig i Søndags et Par trykte svenske Blade, som indeholde en Udsigt over Poesiens og de skønne Videnskabers Historie hos os fra Holbergs Tid af. Øhlenschläger bærer Kronen for Alle. Secretær Molbech anseer Forfatteren for vor første Historiker. Om Rahbek taler han med megen Ringeagt.

Engelstoft, Laurits, *Udvalg af Laurids Engelstofts Skrifter (3. bind)*,

Leilighedsviis — Gud veed ved hvilken tour de force, — omtales ogsaa bombarderede Hovedstæder, bortslæbte Flaader og de Danskes „Veklighet". Vore Naboer gjøre sig særdeles Umage for at bevise os deres velsindede Tænkemaade i Ord og Gierning.

Med Tak for Laan tilbagesender jeg Dig hermed den mig meddeelte litterære Reliqvie af den gamle ærværdige Heyne. Jeg har taget Gienpart deraf, for, med din Tilladelse, at lade dette mærkelige Brev aftrykke i mine Annaler.

s. 331Nu nok for idag — maaskee, te judice, mere end nok. Til Lykke er der ei heller mere Plads paa Papiret.

Din
Engelstoft.